

Pórdís Helgadóttir (Island)

Básnířka, prozaička, dramatička, narozena 1981 v Reykjavíku. Vystudovala filozofii, tvůrčí psaní a redakční práci na Islandské univerzitě a na vysokých školách v New Jersey a Bologni. Spolu s ženskou básnickou skupinou Svikaskáld/Impostor Poets vydala tři sbírky poezie (2017, 2018 a 2019). Její první samostatnou knihou byla sbírka povídek *Keisaramörgæsir* (2018, Tučňáci císařští), oceňovaná pro mimořádně hravou imaginaci. Velkou inspirací jsou pro ni vlastní děti a jejich dospívání, v básnické knížce *Tanntaka* (2021, Prořezávání zubů) pojednává duchovní a duševní zrání člověka.

ukázky přeložila Martina Kašparová

Fázová přeměna

Mám ráda své děti a děti, co mé děti
Mají rády, a děti, co mají rády mé děti.
Sněhulí proboří led, když
Zamrzne jezírko Tjörnin. Rády uplatňují sílu.
Vylamují kusy z ledové krusty a přikládají si je
Ke tváři. Vidím je z okna, ze solí políbeného
Oka domu. Ony vidí mne skrz čiré sklo.
Bledě žlutá záře, pak se setmí. Takové je tohle období
Rozkrájené na plátky, bílé a černé, rozdělení
Nebratrské, ale to ani jinde.
Mráz zostřuje hranici mezi světy
A mění lži v pravdu. Staví most pro pěší
Z takzvané hladiny vody. Jestli falešná dna skrývají
Jed či poklady, co skrývá falešná hladina?
Děti, ne však já, věří propustné bláně
Nad světem mimo ten náš, kde dech
Proudí opačným směrem. Ostatně to není dávno, co prošly
Skrz ni, dýchaly v kruhu, zatímco pily
Tekutou stravu ze sladkých prsů. Okusují okraje
Chřoupou skleněná cukrátká, hrdí na svou sílu.
Dětským zoubkům chybí nervy citlivosti.
V okně v kuchyni kvete artyčok.
Nikdo nemá rád zimu tak jako moje děti.

Děloha

Elí přistihl svou ženu, jak s jeho nejlepším kamarádem olizuje kuře. Alís mu řekla, že se po práci chystá do posilovny, ale když pak Elí na kole míjel Óttarův dům, viděl, že na vjezdu stojí jejich auto. Zaklepal na dveře, vzal za kliku, zjistil, že není zamčeno, a tak vešel dovnitř. V kuchyni se mu naskytl následující pohled: Óttar a Alís stáli každý na jedné straně kuchyňského ostrůvku se žulovou pracovní deskou. Na velkém tácu mezi nimi ležela dvě úhledně naporcovaná kuřata – prsa, křídla, filety, paličky. Samotná Alís jako by prováděla jakýsi ptačí tanec, upatlané ruce si držela od těla, pokrčené v lokti, prsty doširoka roztažené. Oči měla zavřené, zato ústa nenasytně otevřená. Předklonila se, vyplázla dlouhý jazyk a jako proužek slaniny ho obtočila kolem kuřecího stehna, které držel Óttar ve vzduchu. Všechno to by Elí možná – *možná* – dokázal přejít, kdyby nebylo jedné drobnosti, jež byla jednoznačně přes čáru, a sice že kuře bylo syrové.

Konečně si ho všimli. Jako by na ně někdo vylil plný kbelík ledově studené vody. Během jediného okamžiku se oba proměnili. Svaly se jim napjaly, zorničky rozšířily a Elí téměř viděl, jak jim naskakuje husí kůže. To bylo nejhorší. Horší než to, že je kuře syrové. Alísina reakce Elího hluboce ranila. Alís vždycky tvrdila, že se nikde na světě necítí bezpečněji než v jeho náruči. Teď u ní Elího přítomnost vyvolala únikovou reakci. Ani si nestihl v duchu vybavit slovo *zrada*. Až příliš žasl na tím, jak mu pod kůži zalézala elektřina a končetinami putuje do prstů. Něco mu čím dál víc tlačilo zevnitř na lebku, jako by se mu plnila praženou kukuřicí. Nikdy nezažil takovou bolest.

Alís si otřela ruce.

„Jenom to tu chystáme,“ řekla.

Oba se zadívali na záda Óttarovi, který se v rychlosti otočil ke dřezu a otočil kohoutkem. Vedle dřezu se v loužičkách vody se saponátem povalovalo několik slepených bílých a hnědých pírek. Elí se zadíval přes ostrůvek na Alís a potom na tác mezi nimi, na němž ležely v mělké kaluži krvavé tekutiny kusy kuřete. Barvou připomínaly Elího obličej, když doběhl do cíle maratonu. Leskly se a jejich rosolovitý povrch doslova křičel *otrava jídlem*.

„Co se to tady děje?“ zeptal se Elí. Alís udělala pár kroků směrem k němu. Ucouvl. Na sobě měla sportovní top, přes něj růžové tričko bez rukávů, a když k Elímu vztáhla ruku, pod kůží se jí krásně rýsovalo svalnaté rameno.

„Vymýšlíme koncept,“ odvětila. „Však víš. Děláme pokusy.“

Mlčky na ni zíral.

„Chystám se do fitka, nepřidáš se ke mně?“ pokračovala.

„Umej si ty zasraný ruce,“ zaburácel Elí, když z něj konečně něco vypadlo.

Trhla sebou. Neměl ve zvyku zvyšovat hlas.

„Jo,“ opáčila a snažila se nedat na sobě nic znát. „Jasně. Samozřejmě.“

Když odcházeli, Óttar ještě pořád drhnul kuchyňské náčiní. Stál k nim zády a Elí z jeho svěšených ramen vyvodil, že se stydí. Vydali se ven k autu a Elí složil kolo do kufru. Možná se tu Alís vážně jen krátce zastavila cestou do posilovny. Byla oblečená ve sportovním. Ale to nemuselo nic znamenat. Ve sportovním chodila víceméně pořád.

Elí zhluboka dýchal a představoval si jejich společnou budoucnost. Představoval si, jak spolu dosahují všech vytčených cílů, snadno, jednoho po druhém. To ho uklidnilo, jako obvykle. Rozjel se, aniž promluvil.

Když dorazili, zrovna začínal silový trénink.

Alís začala zvracet hned brzy ráno následujícího dne. Elí jí pomohl dopotácet se do koupelny. Kůži měla na dotek horkou a vlhkou, ruce a nohy ztěžklé jako kusy dřeva, jako by se snad rozhodly dočasně stávkovat, aby unikly utrpení doprovázející skutečnost, že jsou součástí téhle osoby z masa a kostí. Nás do toho netahejte, říkaly. Jsme jen věci, hloupé a nehybné. Ale Elí je neposlouchal.

Pro Alís neexistoval způsob, jak se utrpení vyhnout. Přesunula se na záchod, klouby jí zbělalý a dýchala rychle a povrchně, zatímco Elí čekal na druhé straně přivřených dveří, nachystaný zasáhnout a pomoci jí, kdyby ji náhodou opustily síly v roztřesených rukou, které dokázaly jen taktak zabránit tomu, aby upadla, když z ní nechutná břečka stříkala na všechny strany. Elí poslouchal. Při zvucích ozývajících se s každou další křečí, i dlouho poté, co už nebylo co zvracet kromě žluči a krve, se i jemu zvedal žaludek.

Potom se vzpamatoval a uvědomil si, že už Alís nějakou dobu neslyšel. Našel ji na zemi, vysílenou a šedavou, se zavřenýma očima a otevřenými ústy. Tvář tiskla k záchodové míse. Kůži měla lesklou a napjatou a Elí spatřil obrysy staré zlomeniny levé klíční kosti, která jí tehdy srostla křivě.

Zabalil Alís do županu, zvedl ji jako malé dítě a odnesl do postele.

To se stalo v pátek týden před setkáním kulinářského klubu. Ještě v pondělí byla Alís hrozně nemocná. V úterý se jí podařilo nabrat trochu sil a dostat do sebe půl hrnečku polévky. Na očích jí ale bylo vidět, že pořád blouzní. Byly vlhké a plné horečnatých snů. Ve středu šla do práce. Ve čtvrtek ráno se vzbudila v šest a šla si zaběhat. Elí slyšel, jak si zpívá ve sprše.

Uvařil kávu a čekal na ni v kuchyni. Z horního patra se nesla ozvěna jejích kroků. Alís zamířila do prádelny, otevřela hučící mrazák a chvíli se v něm přehrabovala, potom seběhla dolů po schodech, ramena mokrá od čerstvě umytých vlasů, v ruce sáček mražených jahod. Vysypala ho do mixéru, přístroj zapnula a hledala další suroviny. Když byl ovocný koktejl hotový, posadila se naproti Elímu.

„Mám pro tebe novinku,“ promluvila.

„Fakt?“ zeptal se.

„Rozhodla jsem se, že podniknu jednu věc.“

„Fakt?“ zopakoval Elí. Obě předloktí mu ležela klidně na kraji stolu, ruce spojené. Jenom chřípí měl rozšířené.

„V září se chci zúčastnit Ironmana,“ prohlásila Alís.

„Páni,“ hlesl Elí.

„Věříš mi?“ zajímalo Alís. „Řekni, že mi věříš.“

„Páni,“ řekl Elí. „Hrozně moc ti věřím.“

A byla to pravda.

„Takže nevdí, když odložíme Afriku?“ zeptala se.

„Kilimandžáro nám nikam neuteče.“

Usmála se.

„Hrozně moc ti věřím,“ zopakoval Elí. „Určitě je všechny převálcuješ.“

A myslel to smrtelně vážně.

Setkání kulinářského klubu probíhala čtyřikrát do roka, první sobotu každého třetího měsíce. Minulé s tématem Díkuvzdání se konalo u Alís a Elího v listopadu. Všechno bylo naprosto dokonalé. Krocán s nádivkou, sladké brambory, brusinková omáčka, růžičková kapusta, dýňový koláč. Dva dny se prakticky nehnuli z kuchyně a celý následující týden pak dojídali zbytky. Nikdo nemohl tvrdit, že neobstáli.

Proto Elí moc nechápal, proč si Alís musela vzít v pátek volno, aby pomohla Óttarovi. Normálně by z toho nedělal žádnou vědu. Ale tentokrát ho něco rozčilovalo. Tenhle klub byl totiž původně Óttarův nápad a to on rozhodl, že všechno musí být perfektní. Oni už snad svou povinnost splnili, ne? Alís pokrčila rameny. To je v pohodě, řekla, zbývají jí ještě nějaké dny dovolené. Elí na to nic neřekl. A navíc je Óttar sám, dodala, a oni dva se přece v kuchyni pachtili celé dny. Jasně že je sám, odvětil Elí. Jaká ženská by chtěla bydlet s chlapem, co tráví ranním zkrášlováním víc času než ona? Alís se ušklíbla, užasle a pohoršeně, že Elí mluví takhle o muži, kterého označuje za svého nejlepšího kamaráda. Dokonce i Elího překvapilo, jak je k Óttarovi ošklivý.

„A cos myslel tou ženskou?“ zeptala se Alís. „Óttar je přece na kluky.“

Elí zkoumal výraz jejího obličej. Byl unavený. Chtěl jenom klid, soustředění a pořádek ve věcech.

„Máš pravdu,“ řekl. „Promiň, nevím, co jsem tím chtěl říct.“

V pátek se Alís vrátila domů pozdě. Elí už ležel v posteli. Když k němu vklouzla pod peřinu, zdálo se mu, že z jejích vlasů cítí jatka, ale dělal jakoby nic. Když se probudil, odporný odér byl pryč. Stejně tak Alís. Nechala mu ovšem vzkaz:

Šla jsem se projet na kole. Uvidíme se odpoledne.

To proto neměli děti. To alespoň vždycky říkal, když se někdo ptal. Děti? Kdy by pak měla Alís čas na kolo? Kdy by chodili plavat? Nebo boxovat? Kdy by měl Elí čas na surfování? Člověk musí pokaždé něco obětovat, říkával, ať už se rozhodne žít jakkoli.

A oni se rozhodli žít s určitým záměrem. Pochopili, že peníze lze vždy znovu získat, zato promrhaný čas už jim nikdo nevrátí. Snažili se nezapomínat, že čas je omezený zdroj, a využívali ho cíleně a efektivně. Byli lakomí a pyšnili se tím. Alís a Elímu bylo upřímně jedno, pokud jim utekly televizní seriály, na které se dívali všichni ostatní. Nedělalo jim vrásky, když ztratili kontakt s kamarády, kteří se nevěnovali sportu – prostě si místo nich pořídili nové. Cestovali, potápěli se. Lezli po horách. Chystali se na Kilimandžáro. Stanovovali si ambiciózní cíle a byli na sebe přísní, aby je splnili.

Alís přísnější než Elí.

Elí chtěl, aby Alís pochopila, že se občas vyplatí zpomalit. S rozvahou se člověk nakonec

dostane dál. Kdyby na tom netrval, nikdy by si neudělali volno. Alís nevydržela sedět se založenýma rukama. Elí se v ní pokusil vzbudit zájem o vaření. Vždycky byl schopný kuchař a věděl ledacos o výživě, která byla koneckonců – jak se snažil Alís vysvětlit – nezbytným předpokladem k udržení těla v dobré kondici. Jenže Alís v sobě na vaření neměla dostatek klidu. Alespoň ne do té doby, než se přidali do kulinářského klubu. Kupovala hotové jídlo a snědla by v podstatě cokoli. Elí k tomu přistupoval trpělivě. Však ona na to časem přijde. Část z ní byla dosud ta stejná divoká, nespoutaná Alís, s níž se seznámil kdysi dávno. Ta, která se každý týden opíjela, tancovala ze všech nejvíc a vždycky zůstala vzhůru, když to ostatní už vzdali.

Každý člen kulinářského klubu pořádal pouze jednu večeři ročně. Ale očekávání byla vystupňovaná na maximum. Hostitel zvolil téma, většinou dlouho dopředu, ale musel ho udržet v tajnosti až do rána před večeří. Hosté pak měli několik hodin na to se připravit, každopádně se očekávalo, že přijdou v oblečení korespondujícím s tématem.

Od chvíle, kdy Óttar Elímu nabídl, aby se stal členem klubu, uběhl rok. Toho dne padl na jejich přátelství určitý stín, který byl dosud patrný.

Kulinářský klub byl tajný. Před nezasvěcenými se o něm nesmělo mluvit. Nefotilo se tam. Na Instagramu ani Facebooku se nedaly najít žádné důkazy jeho existence. Zakladatelem, duchovním otcem a autokratickým předsedou klubu byl Óttar. Členové byli přesně čtyři, buď jednotlivci, nebo páry. Pokud jejich počet klesl, našel Óttar nové, aby jich bylo pořád stejně. Pokud z klubu někdo odešel, nesměl se už nikdy vrátit.

Tohle bylo pro Óttara typické. A typické pro něj bylo i to, že během své zimní dovolené na Sardinii vyhledal nějaké staré ženy a přemluvil je, aby ho naučily zanikajícímu umění výroby božských těstovin – *su filindeu*. Potom se vrátil na Island s kufry přečpanými sušenou šunkou a vínem, pravými měděnými hrnci a zvláštními vařečkami sloužícími k natahování těstovin, zatímco schnou na slunci. To bylo loni. Pro členy klubu připravil hostinu o pěti chodech: zuppa gallurese, božské těstoviny s inkoustem z chobotnice, vcelku grilované selátko, mandlová zmrzlina a káva – a nakonec donesl nový druh vína a velký hnědý papírový sáček. Ze sáčku vycházelo tlumené praskání. Ze všeho nejdřív je napadlo, že v něm pukají malinká zrnka kukuřice. Ale popcorn to být nemohl – nikde nebylo vidět žádný zdroj tepla –, a když Óttar položil talíř opatrně doprostřed stolu a sundal z něj papír, hosté zalapali po dechu. Alís a Elí si sýr nedůvěřivě prohlíželi. Co to je? Že by nějaké *pecorino*? Óttar přikývl, spokojený sám se sebou, a podal hostům sluneční brýle. *Casu marzu*, řekl. Zakázaný v padesáti zemích. Kůrka byla pevná, vnitřek vypadal jako měkký, hrudkovitý pudink. Larvy sice pouhýma očima neviděli, ale hned při prvním soustu cítili, jak jim poskakují v ústech. Elímu to připomínalo praskací lízátko, která zbožňovali s Óttarem jako malí kluci. Chtělo se mu zvracet a zároveň slastně přivírat oči.

Alís se zeptala, na co jsou ty brýle. Óttar se zašklebil.

„Protože skáčou.“

Kulinářský klub tehdy fungoval už sedm let, skoro stejně tak dlouho, jako se znali Elí s Alís.

Óttar se o něm nikdy ani slůvkem nezmínil. Elí se o klubu dozvěděl, až když při nehodě zemřel jeden jejich společný kamarád a Óttar Elímu nabídl jeho místo. Elího to celkem rozčílilo. Nenechal se ovšem tak snadno vyvést z míry a nedal na sobě nic znát, ale uvažoval, jaké další stránky svého života před ním Óttar tají. Óttar vycítil jeho nespokojenost a postaral se, aby k Elímu doputovala informace, že v jejich velkém okruhu přátel je mnoho takových, kteří by za členství v klubu neváhali obětovat ruku. Elí pozvání přijal. Ale zároveň se sám sebe ptal, co vlastně zbylo z jejich dětského přátelství.

Alís nebyla ze začátku moc nadšená, přesně jak Elí předpokládal. Ale hned první večere, ta s tématem Sardínie, jí učarovala. Alís tehdy chodila o berlích, zlomila si kotník, když ošklivě upadla při přespolním běhu ve špatném terénu. Přesto vyrážela každý den do tělocvičny, posilovala, zvedala závaží a plavala. A teď se zničehonic nadchla pro sýry. Elí to považoval za dobré znamení, rostoucí touhu po životě, a co bylo nejlepší: zájem o jídlo. Vydávala se do specializovaných obchodů a domů nosila podivné druhy sýrů; některé doprovázel tak silný puch, že Elímu po příchodu vyhrkly slzy. Na zahraničních cestách vyhledávala nejroztodivnější obchody pro gurmány, nakupovala vakuově balené sýry a pašovala je domů.

Kotník se jí postupně zahojil a mohla začít zase běhat. Elí, který byl odjakživa sportovec, jí najednou přestal stačit. Jejich kamarádi často dobromyslně vtipkovali, jak se královna večírků po svatbě s osobním trenérem změnila. Elímu to nikdy vtipné nepřipadalo. Lidé jejich lásku nechápali. Nechápali, jak může být sluncem jeho života Alís, přírodní živel, bystrá, komplikovaná a neuvěřitelně energická. Poháněla ho kupředu a inspirovala ho. On jí výměnou za to poskytoval jistotu, bezdnou trpělivost a oddanost, pomáhal jí stát nohama pevně na zemi. Nepotřeboval jí vždycky rozumět. To ostatní mu stačilo. A tak pokračovali ve stanovené cestě, rozvíjeli pozitivní myšlení, vytyčovali si cíle, jednoho po druhém dosahovali a nikdy se nezastavovali ani nesesetrávali v minulosti.

Občas našel Elí mezi sportovním oblečením v koši na prádlo shnilé nehty.

Jako by ta otrava jídlem vlila Alís do žil novou sílu. Po šesti hodinách na kole přijela domů celá rozzářená, zrudlá a zpocená. Dlouho se sprchovala, potom si šla namalovat obličej na bílo a vyčesat vlasy do uhlazeného drdolu, který propíchla dvěma hůlkami. Zpráva dorazila časně zrána. Tématem večera je jakitori. Ani jeden z nich toho o japonské kuchyni příliš nevěděl, ale Alís navštívila Tokio a vlastnila krásné červené kimono, do něhož se oblékla. Elí vyrazil z domu hned ráno a od známého si vypůjčil dlouhý černý župan s jemnou výšivkou na zádech. Černé vlasy si ulízal z obličeje a na temeni je smotal do malého drdůlku. Výsledek působil velmi přesvědčivě. Alís mu účes přestříkala lakem.

„Ty nejsi vůbec ošklivý,“ řekla a zálibně si ho prohlížela.

„Dělám, co můžu,“ odvětil. „Nápodobně.“

Deset minut před sedmou už cupitali nastrojení do auta. Elí řídil a oba nějakou dobu mlčeli. Zhruba v polovině cesty Elí ticho přerušil.

„Taky jsem se rozhodl, že podniknu jednu věc,“ řekl.

„Fakt?“ ozvala se Alís. „To je fajn.“

Nebyl si jistý, co se skrývá v tónu jejího hlasu. V rychlosti se na ni podíval. S takhle

vyčesanými vlasy bylo vidět, jak má levé ucho pochroumané. Ale usmívala se podle všeho upřímně.

„Chystám se spojit síly s Kristjanou,“ řekl. „Cože?“ zeptala se Alís a výraz jejího obličeje zkalila špetka čehosi temného.

„Jo, vypracovala velmi podrobnou analýzu požadavků. Je naprosto jasné, že poptávka existuje.“

„Po kurzech pro mámy?“

„Jo, s důrazem na tuhle stránku. Nic z toho, co je na trhu dostupné, se nesoustředí na tuhle stránku.“

„Na jakou stránku?“

„Na sebeposílení, pohyb a výživu kojenců. Jedná se o dost velkou, nedostatečně využitou cílovou skupinu.“

„Aha.“

„Už jsem ti o tom říkal.“

„Jo, já vím. Ale stejně.“

„Co?“

„Co Kilimandžáro?“

Elí si povzdechl. Zaparkoval před Óttarovým domem, vypnul motor a zadíval se na Alís. V očích se jí leskly slzy. Za normálních okolností by si Elí co nejrychleji odepnul pás a objal ji. Ale teď na to neměl sebemenší chuť.

„Co se děje?“ zeptal se Elí klidným, vyrovnaným hlasem.

„Co tím myslíš?“

„Proč nemůžu dostat trochu...?“

„Čeho?“

Rozhodil rukama.

„No tak, Alís. Trochu podpory! Kdo se o tebe staral ve dne v noci celé tři dny, když jsi měla salmonelu?“

Alísin obličej najednou vypadal jako bouřkový mrak.

„Salmonelu?“ zopakovala a rozplakala se. „O čem to mluvíš? Já žádnou salmonelu neměla.“

Óttar připomínal ve dveřích vousatou gazelu – hubený, s rovnými zády a svižnými pohyby. V předsíni kamarády okázale uvítal: Alís políbil na obě tváře, ji i Elího objal, a jakmile vkročili do bytu, podal jim aperitiv. Obývací pokoj bublal smíchem. Bezelstná radost, že můžou být v převleku mezi jinými lidmi, vyvolávala v břiše hostů motýlky, kteří jim pak zvonivě vylétali ven ústy. Členové kulinářského klubu nasávali přítomný okamžik, sladký, pomíjivý a nikterak nezaznamenaný.

Při rozklíčování tématu večera však Google přišel vhod. Jakitori je druh pouličního jídla. Pouliční móda se tudíž přímo nabízela. Óttarova sestra Jakobína, která působila v běžném životě jako ředitelka výroby v jedné v softwarové firmě, se proměnila v růžovovlasou lolitu v krajkových šatech a s velkým slunečníkem. Z jejího muže Jafeta, odborníka na ministerstvu financí, se stal pankáč v potrhaném oblečení. Póra, která vyučovala břišní tance a byla

redaktorkou kulturních pořadů v rádiu, vklouzla do role japonského úředníka bezvadně padnoucím obleku. S vlasy ulízanými dozadu, brýlemi s jemnými titanovými obroučkami na nose, aktovkou a charakteristickými technologicky vyspělými hodinkami na zápěstí ji nešlo téměř poznat. Vedle ní seděl dvoumetrový šedý králík ve tvaru vajíčka, jehož Elí identifikoval coby kreslenou postavičku Totoro. Při bližším prozkoumání se ukázalo, že skrývá Móeiður, Pórinu manželku a historičku specializovanou na sedmnácté století.

Óttar postával u grilu v kimonu na judo, v rukou třimal zkřížené nože. Byl ve svém živlu, přívětivý a dobře naladěný, usměvavý a tak trochu namyšlený. Ve společnosti byl občas plachý a nervózní, ale tohle byl jeho večer. Na gramofonu pustil desku japonského popu a hostům nosil saké a japonské pivo. Alís nápoje s díky odmítla.

Óttar je požádal, ať se pohodlně usadí, zatímco jim bude vykládat téma večera. Dalo se totiž očekávat, že mu to nějakou chvíli zabere. Ze všeho nejdřív jim musí ukázat vybavení. V Japonsku existují speciální přístroje, vysvětloval Óttar, takzvané jakitori-ki, které si mohou běžní občané koupit na domácí přípravu *jakitori*. On dnes ale použije klasický postup, rychlé opečení na grilu na dřevěné uhlí. Maso se nejprve nakrájí na tenké plátky a namotá na kuši neboli grilovací jehly. Vysoká teplota, plameny, málo vodní páry – daný postup zajistí, že se kuře uvaří rychle, získá jednolitou kůrčičku a charakteristickou jakitori chuť.

„Takže je to v podstatě grilované kuře?“ zeptala se Móeiður.

„Japonské grilované kuře,“ opravil ji Jafet s chechotem.

Óttar zavrtěl hlavou a nasadil přísný výraz učitelky s našpulenými rty.

„Hele, ty jsi v tom?“ zašeptala Jakobína směrem k Aldís a ukázala na její skleničku s vodou.

Óttar je s dramatickým gestem okřikl.

„Naše dnešní menu,“ pokračoval, „ovšem obvyklou přípravu jakitori posune na vyšší úroveň.“

„Ještě že tak,“ ozval se Jafet a mrkl na Elího. „Pst,“ sykl Óttar. „Budu podávat *omakase* menu. *OMAKASE!*“ zopakoval před rozjařeným publikem. „Vy samozřejmě víte, co to znamená. Vedle klasických jakitori špízů se budou servírovat známé pokrmy typu grilovaná kuřecí srdíčka, sladké papričky šišito s kukuřicí, kuřecí sašimi a kachní prsíčka s chřestem. Jako dezert pak budou koláčky moči.“

Přihlásila se Móeiður

„Totoro?“ vyzval ji Óttar.

„Mám otázku,“ řekla Móeiður.

„Ptej se,“ řekl Óttar.

„Jak se dá udělat sašimi z kukuřice?“

„Říkal kuřecí,“ opravila ji Jakobína.“

„Jo, krucinál,“ ulevil si Jafet.

„Bože,“ zakvílela Móeiður.

„Dal jsem vám někdy důvod mi nevěřit?“ zeptal se Óttar klidně.

„Sašimi?“ zeptala se Póra. „Jako suši?“

„Ale to jsou syrové kousky,“ řekla Móeiður.“

„Syrové kuře?“ zapochybovala Póra.

„Dýchejte nosem!“ řekl Óttar. „Kamkoli v Japonsku přijdete, najdete na jídelníčku jakitori. Se správnou přípravou je to stoprocentně bezpečné.“

„Jako ryba fugu?“ zeptala se Alís.

„To je něco úplně jiného,“ odvětil Óttar. „Abych to shrnul: Vnitřní část prsního svalu je sterilní. Bakterie žijí na povrchu masa. To je jedna věc. Potom je otázka, odkud maso pochází. Důležité je spolupracovat s nějakou malou farmou. Tak se to dělá. Kuře, které tu dostanete dnes, běhalo ještě hodinu před vaším příchodem po svých. Sám jsem pozoroval, když ho zabíjeli.“

„Hustý,“ vydechla Þóra.

„Samozřejmě nebudeš jíst nic, co nechceš,“ řekla Móeiður. „Vždycky můžeš odmítnout.“

„Jo,“ usmál se Óttar. „Odmítnout můžeš. A příště už ani nemusíš chodit.“

Kolem Óttara panovala naprosto odlišná atmosféra, než když se Elí sešel s jinými kamarády. S kluky. Ti se mnohem víc podobali Elímu – byli to vážní, spořádaní a cílevědomí muži, kteří kladli důraz na tělesné ctnosti. Muži s ryzím srdcem. Alís říkala, že jejich smysl pro humor vydá dohromady pro jednoho. Když každý přispěje svou troškou do mlýna. Óttar byl úplně jiný. Byl sarkastický a vyhýbal se závazkům. Všechno dokázal a všechno znal, ale nikdy nikde tak úplně nezapadl a nezapustil kořeny, ať už šlo o práci, partnerské vztahy či bydlení. Byl okouzlivý, svým způsobem. Uměl vyčarovat skvělou atmosféru a vyzařovala z něj nakažlivá touha po životě. Utrácel spoustu peněz za cestování, jídlo a zážitky, ale pokaždé si odkládal něco stranou.

Alís tohle jejich nepravděpodobné přátelství připadalo vždycky neuvěřitelně vtipné. Ale bylo koneckonců starší než oba muži. Vzniklo mezi dvěma chlapci. Dva malé, předčasně vyspělé fotbalisty kdysi pojilo určité pouto a dosud drželo. Elí byl už od raného věku hezký a poctivý. Neměl žádné přirozené nepřátele. Zato Óttar jich měl plno. Byl to prostořeký kluk, trochu zženštilý, a ať trénoval sebevíc, fotbal mu nikdy nešel. Ale nebál se velkých myšlenek, a to Elímu imponovalo. Ostatní děti se podobaly jedno druhému jako vejce vejci, byly předvídatelné, s předvídatelnými sny. Óttar a Elí měli sny, které přerostly vesnici, ostrov, a občas dokonce samotnou realitu. Óttar zasněvil Elího do japonských komiksů a brazilských bojových umění. Dával mu dobrodružství. Elí zas dával Óttarovi pocit bezpečí.

Drželi při sobě po celou pubertu, přestěhovali se do Reykjavíku a ve stejnou dobu začali studovat na obchodní akademii. Po dokončení studia si našetřili peníze a vydali se na cestu kolem světa. V Guatemale poznali batůžkářku z Izraele, dívku, která cestovala na vlastní pěst. Připojila se k nim, Elí se do ní zamiloval a hned první večer poté, co ji poznali, se Óttarovi svěřil, že si ji vezme a pořídí si s ní děti. Elí už si skoro nepamatoval, jak vypadala. Moc dobře si ale pamatoval, jak se probudil uprostřed noci. Pamatoval si na zvuky vycházející z Óttarova spacáku. Nikdy nepojal podezření, že by se Óttar zajímal o holky. A ani by ho nikdy nenapadlo, že by některá žena dala přednost Óttarovi před ním. Elí si musel přiznat, že Óttara v hloubi duše považuje za trochu horšího kamaráda.

Po papričkách šišito přinesla Jakobína, která už byla lehce namol, dvě lahve piva a jednu podala Alís. Ta ji odmítla. Jakobína přikývla, spokojená sama se sebou.

„Takže jsi v tom!“ řekla.

Alís mlčela.

„Chystá se na Ironmana,“ poznamenal Elí.

„Vážně?“ vykulila oči Jakobína.

„V září,“ potvrdila Alís. „Začala jsem trénovat.“

„To je super,“ odvětila Jakobína. „Ale pak přijde malý, ne? Příští rok?“

Většinou se Alís na jedince, kteří ji položili tuhle otázku, zadívala smrtícím pohledem. Tentokrát jen pokrčila rameny.

„Roli teď hraje každý rok,“ pokračovala Jakobína. „Nebudu ti popisovat, jaký je rozdíl mezi tím, když jsi máma v osmadvaceti, nebo ve dvačtyřiceti.“

„Založit rodinu je jistě skvělé dobrodružství,“ opáčil Elí. „Ale my jsme dospěli ke společnému rozhodnutí, že v našem životě bude na prvním místě svoboda. Obojí je dobrý a naprosto legitimní způsob k dosažení smysluplného života. Respektujeme volbu ostatních a chtěli bychom, aby ostatní respektovali tu naši.“

Jakobína zívla.

Alís si vložila do úst papričku.

„Počkej, neměla jsi náhodou zlomený kotník?“ zajímalo Jakobínu.

„Jo,“ přisvědčila Alís. „Loni. Ale doktor mi dal zelenou, že můžu zas trénovat.“

„Chápu,“ odvětila Jakobína. „Ale nepřijde ti to... extrémní?“

Alís důrazně zavrtěla hlavou a přežvykovala papričku.

Potom nastal čas na kuřecí sašimi. Některým se ulevilo, jiní byli zklamaní, protože se ukázalo, že kuře není úplně syrové. Po krátkém marinování špízů v zázvorovém oleji vybědl Óttar hosty, aby ho následovali na balkon a sledovali, jak špízy griluje, přesně dvě minuty, půl metru nad otevřeným ohněm. Hned nato maso pokapal zázvorovo-sójovou omáčkou, posypal pepřem sanšó a wasabi a podával. Chuť byla jemná, maso horké, tučné a sladké – a ano, pod jednolitou kůrčičkou byly kousky přece jen syrové. Óttar si dal s teatrálním výrazem první sousto a nikdo se neodvážil nenásledovat jeho příkladu. Elí pojídal svůj špíz mlčky a musel přiznat, že nechutná špatně.

„Tak jo,“ promluvila Móeiður. „Teď můžu říct, že jsem žila. Casu marzu, kuřecí sašimi...“

„Tohle jídlo bude určitě nelegální, co?“ zeptal se Jafet a všichni se dali do smíchu.

„Asi se budu opakovat,“ ozval se Óttar, „ale existuje mnohem větší riziko, že se otrávíte v KFC než tady.“

„Jdi do prdele,“ vykřikl Elí zničehonic. Bylo to tak nečekané a tak mimo mísu, že všichni přestali jíst. Všichni kromě Óttara. Mluvil dál a nevěnoval Elímu pozornost.

„Ani nepřeháním,“ řekl. „Tahle večere splňuje veškeré požadavky, které by byly kladeny na čistotu a zacházení se surovinami v michelinské restauraci.“

Hosté se zasmáli.

„Svatá pravda,“ dodal Óttar.

„Vážně?“ ozval se Elí. Doslova to v něm vřelo. „A co Alís?“

Všichni se podívali na Alís, která pomocí zubů právě trhala ze špízu poslední nitky kuřete.

„Co je s Alís?“ zeptal se Óttar.

„Byla strašně nemocná!“ vybuchl Elís. „Když jsem vás nedávno načpal, jak jíte tohle omikase, nebo jak se to jmenuje. Tohle nechutný, syrový...“

Móeiður opatrně odložila kuřecí špíz. Þóra, která okusovala okraje svých kousků masa, se na ně zadívala, jako by na ni mohly každou chvíli skočit a napadnout ji.

„Nemocná?“ přeptal se Óttar.

„Ne, ne.“ Alís kroutila hlavou.

„Ale jo!“ trval na svém Elí. „Proč to popíráš? Měla jsi salmonelu!“

„Byla to nějaká viróza,“ řekla Alís. „Nic vážného.“

Všichni mlčeli.

„Každý druhý člověk v práci měl minulý týden Gullfoss nebo Geysir, měl průjem nebo zvracel,“ vysvětlovala Alís. „Povídalo se, že ve všech školkách chybí půlka dětí.“

Alís se otočila na Móeiður a Þóru. Ty si vyměnily pohled.

„V naší školce ne,“ namítla Móeiður.“

Óttar se zasmál a pokrčil rameny, ale Elí viděl, jak se mu napínají svaly na krku.

„Co kdybyste mi zkusili věřit?“ řekl Óttar. „Lidi pořád chytají nějaké virózy a vůbec to neřeší. Otrava jídlem je vlastně hrozně vzácná. Alís – Alís mi byla úžasnou oporou. Tahle ženská je neuvěřitelně náruživá kuchařka. Dnešní večeře je ve skutečnosti z poloviny její zásluha.“

Alís se usmála. Všichni se usmívali. Někdo zatleskal. Postupně začali zase brebentit a chichotat se. Atmosféra se trochu uvolnila. Ale ne úplně. Ve vzduchu se dál vznášela jakási tíseň a nikdy se pořádně nerozplynula. Večeře byla jako dort spadlý na zem. Kuřete už se nikdo ani nedotkl.